

MODELI SOCIALNEGA DELA V SVETU

8.1 Pojmovanje modelov socialnega dela

Model pomeni nekatere skupne značilnosti socialnega dela, ki so v nekem konkretnem obdobju prevladovale in se kazale v delovanju socialnih delavcev, torej v praksi. Pojem 'model' se pogosto uporablja za teoretične temelje, ki usmerjajo praktično ravnanje.

8.2. Najpomembnejši dosednji modeli socialnega dela

- Tradicionalni, klinični ali konservativni model
- Reformistični model
- Radikalni model
- Sistemsko – ekološki model
- Socialno – konstruktivistični model

Model/značilnost	Tradicionalni model	Reformistični model	Radikalni model	Sistemsko – ekološki model	Konstruktivistični model
Čas nastanka, trajanje	1900 – 1970. Razvoj vzporedno z metodo SD s posameznikom. Najbolj razširjen v času, ko se je stroka naslanjala na psihoanalitično in na njej temelječe teorije pomoči.	1880 – 1940, 1960 in naprej, nastal v okviru dobrodelnega gibanja.	1968 – 1980, ker se pričakovanja glede državne socialne politike niso uresničila.	1970 – 1990, temelji na sistemski teoriji	1980 naprej, model je še v razvoju.
Cilj in ideološko ozadje	Prva pomoč posamezniku pri prilagajanju na družbene razmere. Vsiljen cilj je socialni nadzor.	Reorganizacija socialnih institucij, socialna pravičnost, sprememba sistema v korist uporabnikov. Reformizem je bil zelo blizu ideologiji socialne demokracije.	Sprememba družbe in njenih institucij, odprava ali sprememba obstoječih institucij, gre za načrtno organiziranje ljudi, ki potrebujejo pomoč. /Marksizem, ideje so dobivali tudi pri skrajni levici.	Spodbujanje učinkovitih povezav in interakcij med ljudmi in njihovim okoljem. Konkretnega ideološkega ozadja ni, nanj je nekoliko vplivalo feministično gibanje.	Učinkovito partnerstvo z uporabnikom
Teoretična izhodišča in discipline, na katere se SD pri tem modelu naslanja	Na začetku najbolj vplival filozofski pragmatizem. To je bilo prepričanje v moč znanosti, značilno za ameriško miselnost v času, ko se je začelo snovati socialni delo kot posebna profesija. Zelo se je naslanjal tudi na medicinska imena Pomembna je bila tudi psihoanaliza	Filozofski pragmatizem, naslanjalo so se tudi na sociologijo, psihologijo.	Marksistična teorija, pedagogika, sociologija, antropologija, politologija in druge.	Sistemska teorija – struktura in kultura družbe in interakcije z drugimi odražajo na posamezniku in da način življenja vsakogar vpliva na vse nas, ekološki prijem – pomeni usmeritev na interakcije med ljudmi in okoljem, holistično razumevanje – pogled človeka v njegovi življenjski situaciji in razumevanje človeka..	Model povezan s humanistično in eksistencialistično teorijo.
Metode pri tem modelu	Metode SD s posameznim primerom, metoda SD s skupino, metoda skupnostnega SD.	Vse temeljne metode SD, še posebej skupnostno socialno delo	Oblikovali so novo integrirano metodologijo, ki se je pojavljala v več oblikah, kasneje so	SD je usmerjeno holistično, strokovna intervencija.	Intervencije...

			uporabljali radikalno socialno delo s posameznim primerom.		
Odnos med socialnim delavcem in uporabnikom	Distanca, ekspertnost, komunikacija je enostranska, uporabnik ni aktiven in samostojen.	Soc. delavci so gledali na uporabnika kot na človeka v stiski, za katero mu niso pripisovali krivde.	Uporabnik je bil kot član družbenega razreda, uporabniki so bili soc. delavcu partnerji, aktivisti in soborci v skupnem prizadevanju za izboljšanje razmer. Soc. delavci so bili politično odgovorni za družbeno spremembo in razvoj.	Uporabnik in soc. delavec sta partnerja pri reševanju socialne težave.	Soc. delavec in uporabnik skozi svoja dejanja reflektirata raznolikost svoje specifične izkušnje, oblikuje se partnerstvo, v katerem je uporabnik ekspert, ki edini pozna svojo situacijo, soc. delavec je udeleženec – opazovalec in udeleženec – blažilec

8.3. Primerjava dosedanjih modelov socialnega dela

Glej knjigo str. 142 – 144!

8.4. Sedanje značilnosti in perspektiva socialnega dela

SD se sooča s številnimi dilemami in protislovji, saj mora svoje vloge opravljati v vse bolj dehumanizirani in stehnokratizirani družbi, prevzema vse večje odgovornosti, vse bolj je izpostavljeno kritični javnosti. Delovati mora v širšem družbenem kontekstu. Za sodobne profesionalne vloge SD potrebuje vse več kreativnosti in inovativnosti, zapuščati mora svoje doslej preverjene načine delovanja.